

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ТЕХНОЛОГІЮ «РОСТОК»: АВТОР – освітянам і батькам

ШАНОВНІ

*колеги-освітяни, вчителі,
керівники закладів загальної
середньої освіти, батьки
майбутніх першокласників!*

У 2018-2019 навчальному році перші класи закладів загальної середньої освіти переходять на навчання за концепцією, програмами та навчально-методичним забезпеченням **Нової української школи.**

Водночас кожна школа, кожен вчитель, батьки учнів, згідно із Законом України «Про освіту», мають право на добровільний вибір програм та технологій навчання, які відповідають освітнім Державним стандартам. Тому Міністерство освіти і науки України, відповідно до Статей 2, 33, 53, 54 Закону України «Про освіту» (додаток), враховуючи висновки експертиз та рішень Державної служби якості освіти (лист від 24.05.2018 №01-22/323), надало можливість закладам загальної середньої освіти запроваджувати ще 8 освітніх програм, під-

ЧИННІ ДОКУМЕНТИ: витяги

Закон України «Про освіту»

Пункт 3. статті 2 Закону «Про освіту» засвідчує:
«Суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної цим Законом, спеціальними законами та/або установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством».

Новий Закон передбачає можливість для кожного навчального закладу використання сучасних варіативних, авторських програм, підходів до навчання та виховання дітей.

Стаття 33. Освітня програма.

3. Освітні програми розробляються закладами освіти, науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності та затверджуються відповідно до цього Закону та спеціальних законів.

Освітні програми повинні передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти. Заклади освіти можуть використовувати типові або інші освітні програми, які розробляються та затверджуються відповідно до цього Закону та спеціальних законів.

Стаття 53. Права та обов'язки здобувачів освіти.

1. Здобувачі освіти мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Стаття 54. Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу.

1. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на:

- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

вул. Ісаакяна, 18, м. Київ, 01135, тел./факс (044) 236-33-11

E-mail: dinzu@dinz.gov.ua, web: <http://www.dinzu.gov.ua>, код ЄДРПОУ 41896851

Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»
вул. Митрополита Василя Липківського, 36 м. Київ, 03035

Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти

На лист від 20.03.2018 №22.1/10-632 щодо проведення експертизи освітньої програми для 1-2 класів початкової ніколи за педагогічною технологією «Росток» повідомляємо.

Державною службою якості освіти України (далі – Служба) організовано проведення аналізу освітніх програм (крім типових і тих, що розроблені на основі типових), наданих їх розробниками, на відповідність Державному стандарту початкової освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (далі – Держстандарт).

З цією метою зазначені програми були надіслані до п'ятнадцяти провідних наукових установ, педагогічних університетів, інститутів післядипломної педагогічної освіти України (для проведення відповідного аналізу).

За участі розробників освітніх програм, представників згаданих установ і закладів освіти, вчителів шкіл **03 травня 2018 р. відбулося засідання робочої групи з обговорення результатів аналізу освітніх програм** на відповідність вимогам Держстандарту.

Згідно з протоколом засідання робочої групи **ухвалені наступні рішення:**

1. Визнати, що надані для аналізу *освітні програми відповідають вимогам Державного стандарту початкової освіти*, у разі врахування зауважень і пропозицій, наданих науковими установами, педагогічними університетами, інститутами післядипломної педагогічної освіти, керівниками, вчителями закладів загальної середньої освіти (членами робочої групи).

2. **Рекомендувати** розробникам доопрацювати їхні *освітні програми* з урахуванням наданих пропозицій і зауважень та за результатами проведеної роботи поінформувати Державну службу якості освіти до **15 травня 2018 р.**

3. Після надання розробниками освітніх програм листів-підтверджень щодо доопрацювання програм на *відповідність вимогам Державного стандарту початкової освіти*, колективам розробників освітніх програм спільно із департаментами (управліннями) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій, на підставі листа Міністерства освіти і науки України від 27.03.2018 № 1/9-181 **подати до Державної служби якості освіти перелік закладів загальної середньої освіти**, в яких *будуть реалізовуватися доопрацьовані освітні програми*, не пізніше **25 червня 2018 р.**

Станом на **10 травня 2018 р.** Службою отримано лист-підтвердження Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 04.05.2018 №22.1/10-1367 *про врахування наданих робочою групою зауважень і пропозицій.*

Вищезазначене разом з відповідним переліком закладів освіти є **достатньою підставою для впровадження даної освітньої програми у закладах загальної середньої освіти.**

твердивши їх право на це та відповідність цих освітніх програм Державному стандарту початкової освіти (лист від 25.05.2018 №1/9-344).

Серед цих 8 освітніх програм є й *Освітня програма педагогічної технології «Росток»* для 1-2 класів початкової школи з рекомендованим навчальним планом.

Інтегративно-діяльнісна технологія навчання «Росток» та її навчально-методичне забезпечення відповідає всім інваріантам концепції Нової української школи. **Зміст** освітньої програми «Росток», методи та сама технологія навчання «Росток» сьогодні цілком збігаються з ідеями НУШ. Технологія навчання «Росток» досліджена протягом **20 років**, а її результати за всі ці роки апробовані, захищені за підсумками дисертаційних досліджень, підтверджені Наказами МОН, а головне – продемонстровані суспільству високим рівнем якості навчання кількох поколінь дітей. *Освітня програма «Росток» доопрацьована відповідно до нового Державного стандарту початкової школи.*

«Росток» – це розвивальна навчальна технологія. Вона реалізується за допомогою відповідного навчання педагогів (семінари) та спеціально розроблених на її основі навчальних посібників для учнів, які батьки можуть добровільно обрати і придбати для своїх дітей (як і будь-яку іншу книжку для розвитку дитини).

Навчання за технологією «Росток» не передбачає ніяких додаткових грошових внесків від батьків. Немає й інших додаткових вимог (конкурсний відбір, будь-яке, тестування тощо).

Технологія навчання «Росток» може бути використана для *розвитку дітей також в умовах позакласної роботи, у процесі індивідуального та домашнього навчання. Отже батьки, тьютори, всі, хто займається індивідуальним навчанням дітей, можуть також самостійно опанувати технологію «Росток».*

Заклади загальної середньої освіти, які на даний час з будь-яких причин не обрали для навчання технологію «Росток», але планують зробити це пізніше, матимуть таку можливість у будь-який час.

Маємо звернути увагу, що **кожен державний навчальний заклад має право на державний компонент Нової української школи.** Тобто все, чим має забезпечити дітей держава для навчання у Новій українській школі, має бути у них незалежно від освітньої технології чи освітньої програми, яку добровільно обирають вчителі та батьки для своїх дітей. Це право забезпечено Конституцією України та Законом «Про освіту».

Незалежно від впровадження технології «Росток» закладом загальної середньої освіти *можуть бути обрані будь-які державні підручни-*

Від редакції

Цього року Нова українська школа відкриє свої двері першачкам.

Скільки ж запитань як у керівників шкіл/вчителів, так і батьків дітей. Між іншим їх хвилювали «чутки» і про добре відомий в країні «РОСТОК»: чи буде та як і що буде? Тож ми і звернулися до Тамари Олексіївни Пушкарської з проханням дати роз'яснення насамперед керівникам шкіл щодо «долі» «РОСТКА» та про правові підстави для користування цієї технологією. Ця стаття – відповідь на всі питання стосовно «РОСТКА»!

ки. У такому випадку заклади мають можливість використовувати навчальні посібники за технологією «Росток» як **додаткові**, виключно для реалізації розвивальної технології, адже **вона затверджена до впровадження саме як технологія.** У Законі України «Про освіту» зазначено, що *вчитель має право самостійно обирати технології навчання.*

Будь-яка **інформація** на місцевому рівні **щодо намірів відмови у фінансуванні** та іншому матеріальному забезпеченні, що виділяється для НУШ, тих закладів освіти, які використовують у навчальному процесі інші освітні програми (не Типові), **безпідставна.** Якщо батьки хочуть придбати дитині додаткові посібники за власний кошт – це виключно право батьків. Добре відомо, що **додаткова навчальна література, інше додаткове навчальне забезпечення державного компоненту для підсилення розвивального ефекту навчання, також забезпечується за кошти батьків**, за їх добровільним рішенням. *І такий досвід застосовується у більшості європейських країн.*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96

E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних,
Київської міської державних адміністрацій
Інститутам післядипломної педагогічної освіти Зкладам
загальної середньої освіти
Розробникам освітніх програм

Шановні колеги!

Міністерство освіти і науки України нагадує, що згідно з частиною другою статті 67 Закону України «Про освіту» та з Положенням про Державну службу якості освіти України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168, затвердження освітніх програм загальної середньої освіти (крім типових і тих, що розроблені на основі типових) належить за результатами проведення відповідних експертиз до повноважень Державної служби якості освіти (далі – Служба).

За інформацією Служби (лист від 24.05.2018 № 01-21/329), до неї було подано 8 освітніх програм:

- «Освітня програма для 1-2 класу за системою розвивального навчання Д. Б. Ельконіна, В. В. Давидова та ін.» (автори І. П. Старагіна, Г.М. Захарова, Г.В. Жемчужкіна, К.І. Пінсон, О.А. Перепелиця, Н. П. Сосницька);

- «Освітня програма для 1-2-х класів початкової школи за педагогічною технологією «Росток» (автор Т.О. Пушкарьова);

- «Освітня програма «Початкова школа: освіта для життя» (авторський колектив Київського університету імені Бориса Грінченка, науковий керівник В.О. Огнев'юк);

- «Освітня програма «На крилах успіху» для учнів 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» (Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук, науковий керівник А.Д. Цимбалару)

- «Освітня програма першого циклу початкової освіти за вальдорфською педагогікою (Асоціація вальдорфських ініціатив в Україні, автори Д.Ю. Косенко та О.І. Мезенцева);

- «Освітня програма для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти за системою розвивального навчання (Центр психології і методики розвивального навчання, автори С.В. Ломакович, Л.І. Тимченко, С. О. Жукова, О.М. Кондратюк);

- «Освітня програма для 1-2-х класів «Світ, в якому я живу» (Видавництво «Навчальна книга-Богдан», керівник професор С.І. Якименко);

- «Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, науковий керівник І.В. Гавриш).

Службою організовано проведення експертизи зазначених програм (з цією метою подані освітні програми було надіслано до провідних наукових установ, педагогічних університетів, інститутів післядипломної педагогічної освіти України). За результатами наданого аналізу освітніх програм на їх відповідність вимогам Державного стандарту початкової освіти Службою надано висновок, що такі освітні програми відповідають Державному стандарту та можуть запроваджуватися у закладах загальної середньої освіти.

Звертаємо увагу, що відповідальність за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території покладено на органи місцевого самоврядування (стаття 66 Закону України «Про освіту»).

З повагою
заступник Міністра

Павло Хобзей

Шановні КОЛЕГИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ!

Висловлюємо щирі подяку

вчителям, керівникам закладів загальної середньої освіти, батькам за співпрацю, вашу зацікавленість у максимально ефективному розвитку наших дітей і за високу оцінку педагогічної технології «Росток»!

Просимо заклади загальної середньої освіти, які обрали працювати за педагогічною технологією «Росток», підтвердити свій намір офіційним листом, надіславши їх на електронні адреси mgtedu@gmail.com, rostok95@ukr.net для формування мережі таких закладів та її затвердження, за потреби, у Державній службі якості освіти.

З повагою,
автор і науковий керівник педагогічної технології
«Росток», професор

Тамара Пушкарьова.

Від редакції

Коли верстався номер, дізналися про значну особисту перемогу пані Тамари. Вітаємо Вас з успішним захистом докторської дисертації!

